

Programrapport för ALT:s kandidatprogram i teologi, 180 hp, läsåret 2024/2025

1. Allmänt om programmet

1.1 Antal studenter samt genomströmning

Antal programstudenter:	191 (77 kvinnor, 102 män)	-6 % (-24 %, + 9 %)
Antal helårsstudenter:	124	- 6 %
Antal helårsprestationer:	119	+ 10 %
Genomströmning:	79,5 %	- 0,6 %

1.2 Antal utfärdade examina

Högskoleexamen i teologi 120 hp

• Antal:	2	+100 %
• Könsfördelning (kvinnor/män):	1/1	±100 %/±0 %
• Genomsnittlig utbildningstid:	4 år	-76 %

Teologie kandidatexamen 180 hp

• Antal:	29	±0 %
• Könsfördelning (kvinnor/män):	15/14	-16 %/+27 %
• Genomsnittlig utbildningstid:	4,4 år*	-12 %

* 23 studenter läste kandidatexamen enligt studieplan för det fyraåriga Pastors- och ledarprogrammet

2. Uppföljning av föregående års programrapport (planerade åtgärder)

I programrapporten för läsåret 2023/2024 identifierades fyra tydliga utvecklingsområden: 1) Examinationsformer, återkoppling och bedömningar; 2) Genomströmning i fristående kurser; 3) Internationalisering; 4) Inbäddade kurser. Utöver detta har en rad mindre anmärkningar gjorts. Kommentarererna nedan avser synliggöra på vilket sätt dessa områden har bearbetats under läsåret 2024/2025.

- I relation till det första utvecklingsområdet tillsattes för fråga a) *rutiner för muntliga examinationer* en arbetsgrupp för att arbeta med riktlinjer. Dessa överlämnades till UFR, som behandlade frågan. Det konstaterades vid en första bearbetning att underlaget inte var tillräckligt anpassat för ALT, så studierektor för högskolan tog till UFR fram ett modifierat förslag som antogs och

som kommer implementeras under läsåret 2025-2026, samt utvärderas av UFR under nästkommande läsår. Denna del av utvecklingsområdet kommer därmed inte att följas upp ytterligare i programrapporter. Gällande delområde b) *delinlämningar* har frågan diskuterats på UFR, som konstaterat att det är svårt att utforma särskilda riktlinjer kring detta utöver de allmänna som redan finns gällande AI, respons, och examinationer. I stället får detta delområde ses som en del i löpande pedagogisk fortbildning. Frågan kommer därmed inte att följas upp i ytterligare programrapporter.

- I relation till område två har tydligare frivilliga avstämningspunkter för studenter introducerats, men vidare åtgärder får avvakta tills vi har gett dessa kurser fler än en gång. Under läsåret 2025/2026 planeras ytterligare tre tematiska distanskurser, så underlaget för kommande läsår blir därmed större. Frågan behöver därför följas upp igen, och området kvarstår i denna rapport.
- Det tredje området, internationalisering, har aktualiserats i programrapport, samt diskuterats på VL och UFR. Frågan ligger hos internationaliseringsrådet, men ingen ny eller uppdaterad strategi har tagits fram under året. Frågan behöver därför fortsatt aktualiseras, så att internationaliseringen kan stärkas.
- När det gäller inbäddade kurser har under läsåret 2024/2025 ett större utvecklingsarbete initierats och slutförts där en ny utformning på ALT:s Pastors- och ledarprogram presenterats för styrelsen och antagits. Där löses frågan om inbäddade kurser på ett fullgott sätt, och utredningens förslag kommer att implementeras med start hösten 2026. Inga ytterligare åtgärder eller uppföljningar bedöms därför vara nödvändiga.

Utöver dessa fem punkter kan noteras att kursutvecklingsarbetet nu är tydligt förankrat i ämneskollegier, och en fortbildning kring kurshantering i *itslearning* är planerad att genomföras under läsåret 2025/2026.

3. Programmets kurser

3.1 Översikt över programmets kurser under det gångna läsåret

AA	Allmänna ämnen och ämnesövergripande studier
BV	Bibelvetenskap
KM	Kyrko- och missionsstudier
RR	Religionshistoria och religionsbeteendevetenskap
ST	Systematisk teologi

Kurskod, kursnamn	Genomströmning		Svarsfrekvens kursvärdering
	Absoluta tal	%	
Alla kurser är 7,5 hp om inget annat anges			
AA231R Självständigt arbete	21/24	88	20
BV101C Gamla testamentet	15/17	88	68
BV101L Gamla testamentet	16/26	61	Inom LK41
BV101R Gamla testamentet	40/48	83	82
BV102C Nya testamentet	14/17	82	69
BV102L Nya testamentet	13/27	48	Inom LK42
BV102R Nya testamentet	33/38	87	76
BV103R Bibelteologi 1	19/34	56	71
BV121/201H Nytestamentlig grekiska 1	2/2 8/9	100 / 89	82
BV122/202H Nytestamentlig grekiska 2	1/1 5/7	100 / 71	75
BV205H Gammaltestamentlig hebreiska 1	9/9	100	25
BV128/208H Gammaltestamentlig hebreiska 2	8/8	100	13
BV160D Sjung till Herrens ära! ...	8/19	42	50
BV207R Exegetisk fördjupning ..., 15 hp	10/12	83	83
BV214H Samuelsböckerna (språklig)	2/3	67	67
BV216C Kris i Korinth (språklig)	2/4	50	75
BV226C Kris i Korinth (icke-språklig)	2/3	67	saknas

BV232R Självständigt arbete, 15 hp + BV234L	10/13	77	75
BV243R Bibelbruk och bibeltolkning ...	8/8	100	74
BV253R Bibelbruk och bibeltolkning ...	22/24	92	med BV243R
BV250C Uppenbarelseboken (icke-språklig)	1/1	100	100
BV260C Uppenbarelseboken (språklig)	2/2	100	med BV250C
BV268C Bibelteologi 2	6/6	100	57
BV268R Bibelteologi 2	14/15	93	63
KM101C Missionsvetenskap	7/15	47	med KM101R
KM101R Missionsvetenskap	27/30	90	84
KM101L Missionsvetenskap	8/8	100	Inom LK46
KM102C Kyrkohistoria	21/21	100	100
KM102R Kyrkohistoria	31/40	78	86
KM145/245R Kulturförståelse	9/14 2/4	64 / 50	67
KM160D Hur leder man? ...	6/11	55	45
KM180L Ledarskap i församling	42/45	93	76
KM190L Leda utveckling	37/44	84	72
KM232R Självständigt arbete, 15 hp + KM234L	11/13	85	med BV232R
KM251L Teologi om kyrkliga handlingar	24/28	86	80
KM252R Diakonins teologi, ledarskap ...	10/11	91	73
KM253H Frikyrkans historia och teologi	5/6	83	83
RR101R Introduktion till teologiska studier	17/18	94	94
RR106R Världsreligionerna	34/42	81	66
RR246R Religionsbeteendevetenskap	18/19	95	39
RR247R Idéburet ledarskap i diakoni	7/10	70	20
RR280L Kommunikation och konflikt ...	28/31	90	90
ST102L Etik	7/10	70	Inom LK47
ST103C Systematisk teologi 1	10/18	56	55
ST103R Systematisk teologi 1	20/21	95	100
ST153/253R Migration, nation ...	3/9 1/1	33 / 100	83
ST160D Tårar och triumf ...	3/8	38	saknas
ST206R Religionsfilosofi och idéhistoria	18/22	82	41
ST207L Kontextuell teologi	1/1	100	saknas
ST208R Systematisk teologi 2	19/27	70	100
ST232R Självständigt arbete, 15 hp + ST234L	10/13	77	med BV232R
ST251R Etik	24/29	83	80
ST252R Teologisk integrering	24/28	86	80
ST257R Kyrkan i samhället	6/9	67	45

3.2 Övergripande kommentarer till kursanalyser

En genomgång av kursanalyserna visar att examensmålen för ovanstående kurser i hög grad kan anses uppfyllda, både på basis av studenternas kursvärderingar och enligt kurslärare. Övriga generella anmärkningar:

- Kursanalyser saknas för några kurser (BV226C, ST160D, ST207L), på grund av att de, enligt lärare, haft för litet underlag.
- Flertalet kursvärderingar har dålig svarsfrekvens (50 % eller mindre): AA231R, BV205H, BV128/208H, RR246R, RR247R, ST206R, ST257R. Inga generella slutsatser kan dras gällande gemensamheter i orsaker för detta.
- Genomströmningen i några kurser utmärker sig som mycket låg (70 % eller mindre): BV101L, BV102L, BV103R, BV160D, BV214H, BV216C, BV226C, KM101C, KM145/245R, KM160D, ST103C, ST153/253R, ST160D, ST257R. Det kan här konstateras att flertalet av dessa kurser läses fristående, och ytterligare en grupp utgörs av kurser med mycket få studenter, vilket innebär att utslaget blir procentuellt stort om en student inte blir klar. I förra rapporten noterades att L-, och D-kurserna behöver utredas utifrån detta, för att se om åtgärder kan vidtas för att öka genomströmning i denna typ av kurser. I övriga kurser kan inga större slutsatser dra, eftersom genomströmningen i dessa har varit god tidigare år.

3.3 Utvecklingsområden och konkreta förslag till förbättringar

Följande utvecklingsområden och konkreta förslag till förbättringar av kurser som noterats ovan har angetts i respektive kursanalys.

- AA231R Inget anges, underlaget mycket litet
- BV/KM/ST232R Se över seminarieförloppet, inklusive inlämningsdagar, förstärk handledning i litteratursökning, se över progression från B-uppsats inom framför allt KM- och ST-metod, se över riktlinjer för handledare, tydliggöra rutiner för fördelning av handledare
- BV101C Se över PPP och frågan om olika PPP för olika lärare. Se över Barton, kanske ska den utgå och ersättas av en annan lärobok. Se över hur studenterna kan få mer information om GT:s innehåll.
- BV101L *saknas*
- BV101R Se över Barton, kanske ska den utgå och ersättas av något annat, se över ordningen i vilken metoderna introduceras – kanske GT:s historiska kontext ska komma direkt efter introduktionsföreläsningarna med tidslinjen för att ytterligare betona GT:s historiska sammanhang och övergripande narrativ. Se över om vissa metoder kan få mindre utrymme och andra mer, för att skapa en något mindre arbetsbelastning, samt ge konkreta exempel på hur och när tolkningsresultaten skiljer sig åt och vad det kan få för pastorala implikationer. Se över quizzets funktion.
- BV102C Interpretationsmallen behöver fortsatt justeras och utvecklas.
- BV102L Fundera vidare kring ”webbaserade seminarium”. Närvaron verkar variera en del. Även engagemanget. En del verkar uppskatta dessa seminarier. En del tycker det var roligt. De verkar fylla en funktion men jag tror vi behöver jobba vidare med strukturen.
- BV102R inga stora förändringar behövs. Föreläsningar behöver i högre grad relateras till de historiska och vetenskapliga perspektiv som presenteras i kurslitteraturen för att ge tydligare koppling till tentamen.
- BV103R Se över seminarierna utifrån belastning och redovisningar. Se över litteratur (byta Jipp mot Thielman)
- BV121/201H inget anges
- BV122/202H Kursplanen har varit luddig vad gäller begreppsanalysen som jag bett att få in skriftligt. Den har ingått i momentet ”Översättningsuppgifter:” men detta måste förtydligas i nästa kursplan. Jag har därför inte krävt komplettering om begreppsanalysen varit undermålig i förhållande till de kriterier för bedömning av akademiskt skrivande som gäller, och begreppsanalysen har inte påverkat något slutbetyg i kursen. I nästa kursplan ska strykas ”och tidig kristen litteratur” i kursmålen. Det finns inte utrymme i kursen att få in annat än några texter från NT.
- BV205H Jag ska se över och klargöra examinationsformen tills nästa år.
- BV128/208H Jag ska se över och klargöra examinationsformen tills nästa år.
- BV160D Fundera på om McGrath ska bytas ut, se över inlämningsdatum till uppgifterna, se om det går att möjliggöra mer studentinteraktion under kursen, se över instruktioner till den friare uppgiften.
- BV208H inget anges
- BV207R Se över beskrivningar av examinationer så att det tydligt framkommer vad som förväntas, se över litteratur (kanske lägga in Abernathy igen för att få mer av Jesajas teologi, och minska läsningen av Davage), alternativt vidga kursmålen ytterligare så att det framkommer att det inte är en kurs om Jesaja, utan en kurs om författarskap och antik materialitet.
- BV214H Jag ska se över och klargöra examinationsformen tills nästa år.
- BV216C inget anges
- BV226C *saknas*
- BV243R/253R Tydligare ange vilken av Davis böcker som avses, alternativt finna andra predikningar att jämföra med. Tydligare knyta de olika dialekterna till interpretations- och omadresseringsuppgiften. Se över de predikningar som studenterna skall jämföra med sina egna. Eventuellt korta ner antal ord i PM.
- BV250C/260C Jag tycker vi ska överväga att byta en kursböckerna. Jag föreslår Duvalls nya *A Theology of Revelation* (2025).

- BV268C Jag är överlag nöjd med kursen. Det är svårt att hitta en god bibelteologi som ser på båda testamenten och gör båda rättvisa. Samtidigt förstår jag behovet och kommer att fortsätta att leta.
- BV268R Se över metodlitteratur samt uppgiftsbeskrivning av gemensamt PM, fundera över att ha mer temainriktad litteratur till PM, se över Brueggemannläsning samt tillhörande studiefrågor.
- KM101C/R Förra året gjordes större revideringar med både byte av kurslitteratur, examinationer, seminarier mm. Efter utvärdering inser vi att vissa justeringar behöver göras för att minska arbetsbördan, främst för studenter, men även för studieledare/lärare, då både tid för rättning och muntlig examination visade sig vara mycket tidskrävande. Vi har minskat studenternas börda genom att ha en lärapport i stället för två. Jacobsens bok som var ny förra året examinerades då med lärapport, men examineras nu genom litteratursamtal lett av studieledare. Övrig kurslitteratur bearbetas i studentledda seminarier. Salstentan behåller samma form som förra året.
- KM101L *saknas*
- KM102C Tydliggör vilken kunskap som provas på salstentan och erbjud nästa kull studenter en gammal salstenta att öva på. Återgå till att fokusera föreläsningarna på internationell kyrkohistoria då föreläsningarna om svensk kyrkohistoria inte tycks underlätta läsningen inför litteraturseminarierna.
- KM102R Avsätt längre tid för salstentan, se till att tentafrågorna relaterar till de stora penseldragen i kyrkans historia, inkludera användningen av Mentimeter eller liknande tekniska verktyg för att ta emot frågor och träna kunskap och reflektion hos studenterna, ge studenterna chans att tacka ja eller nej till att ingå i digitala seminariegrupper då behov för det uppstår
- KM145/245R Det kan vara intressant att se över kurslitteraturen för att se om det finns nyare litteratur som skulle kunna komplettera eller ersätta delar av den litteratur vi nu använder. Att få in någon kvinnlig författare eller fler författare från globala Syd vore bra.
- KM160D Inga förändringar av litteratur eller föreläsningar. Möjligtvis ska någon uppgift få ett tidigare inlämningsdatum, men detta får vara en del av lektionsplaneringen nästa gång kursen går. Riktlinjer för (AI nivå 3, 1 hp) ska läggas till på uppgifterna.
- KM180L Inför kursen detta år gjordes flera förändringar i upplägg och litteratur. Studentutvärderingen visar inte på några behov av förändring av kursens innehåll, vare sig i uppgifter eller litteratur. Ändrar ändå PM om fältstudium till att bli en muntlig redovisning av fältstudium. Förslagen från studenter berör hur vissa moment introduceras och följs upp under kursens gång, och kommer tas med i det pågående utvecklingsarbetet. Magnus Malms bok *Vägvisaren* ska utgå från litteraturlistan och ersättas av John Mark Comers *Praktisera vägen*. PM för fältstudium ändras till *Muntlig redovisning: av fältstudium av ledarskap i en församling (2,5 hp)* Riktlinjer för (AI nivå 3, 1 hp) ska läggas till på uppgifterna.
- KM190L Då detta var första gången kursen gick föreslås inga förändringar av kursmålen eller litteraturen i kursplanen, utan detta får utvärderas efter kursens andra genomförande.
- KM251L inget anges
- KM252R inget anges
- KM253H Beroende på antalstudenter vid nästagenomförande behöver en några planering genomföras i lektionsplaneringen så att en något ökad andel föreläsningar ryms samt att mer tid avsätts för redovisning av avslutande PM. Förändringarna ligger mer på kursplanering än på kursplan. Inga förändringar av kursplanen planeras
- RR101R Samtal pågår om förändringar för att skapa en mer fokuserad, integrerad och bibelnära kursplan.
- RR106R Flervalstentan ändras till salstenta med chans att skriva mer utförliga svar.
- RR246R Kursansvarig bör i samråd med föreläsande lärare jobba vidare med planeringen för föreläsningarna så att föreläsningarna kompletterar det som behandlas på seminarierna.
- RR247R Grundupplägget och kurslitteraturen fungerar väl. Genomförandet av kursen och framför allt kursadministrationen behöver tydligt förstärkas till nästa genomförande av kursen

RR280L	Ökad samordning av uppgifter/examinationer. Tydligare kommunikation kring uppgifter. Introduktion av hur de ska skriva PM inför första PM-et i kommunikation och predikan. Fortsätta utveckla seminarier så att de blir än mer handfasta och konkreta
ST102L	<i>saknas</i>
ST103C/R	Ta fram bättre upplägg på seminarier. Se på kopplingen mellan kurslitteratur och seminarier. Ska de skriva kortare PM om treenighetsläran, kristologin och eskatologin? 1000 ord var i stället för tenta? Vi skulle kunna utforma dem lite kreativt likt PM till en konspiratorisk vän. Multiple choice skulle kunna vara ett sätt att testa sina kunskaper men ingen examination. De kan göra till varandra sedan till nästa år. Första året kan varje studiecenter ta fram 10 frågor var som vi sedan sätter ihop till en stort prov de får göra. Ska vi dela in kursen i fyra delar: rel fil i början 8 lektioner, en kort översikt 8 lektioner om helheten, sedan 12 lektioner om treenighet och 8 lektioner om pneumatologi och eskatologi, och efter varje period ska de lämna in sitt PM om treenighet och de andra.
ST153/253R	Vi skulle behöva lite större tydlighet kring PM:et eftersom kvalitén på inlämningarna varierar ganska mycket. Eftersom de läser på två olika nivåer i kursen är det lätt att informationen blir för bristfällig till de studenter som läser på 100-nivå. Att ha en mall/lathund för vad som förväntas av ett PM, att ge lite tydligare riktning kring lämpliga ämnen för fördjupning samt litteratur till detta behövs nog också. (Som det är nu har de fått förslag på böcker, ämnen och fått bolla med lärare vid behov, men det behövs nog mer tydlighet för en del av studenterna.)
ST160D	<i>Saknas på grund av för litet underlag</i>
ST206R	Att göra om Examination 3 till att vara mer kreativ och för att integreras bättre i kursens helhet. Att få in några viktiga kvinnliga filosoferna i läsningen, föreläsningarna, och de olika seminarium. Några förslag av kvinnliga filosofer är följande: Hypatia of Alexandria, Anne Conway, Mary Wollstonecraft, Edith Stein, Ayn Rand, Hannah Arendt, Simone de Beauvoir, Iris Murdoch, Elizabeth Anscombe, Philippa Foot, Simone Weil, Nel Noddings och Martha Nussbaum. Att se över PDF texterna för att bedöma om de ska vara med till nästa gång (till exempel, John Stuart Mills text "On Liberty," Kierkegaards Filosofiska smulor och Subjektiviteten är sanning, och Annie Dillards uppsats "Total Eclipse".
ST207L	<i>Saknas på grund av för litet underlag</i>
ST208R	Vi behöver se över arbetsbelastning. Vi behöver fundera på föreläsningarna så att de passar in.
ST251R	Vi kommer ändra upplägget en del som framförallt handlar om progression och kurslitteratur, men det handlar mest om pedagogiken plus att vi bytt ut två av böckerna.
ST252R	inget anges
ST257R	inget anges

3.4 Inslag i programmet som särskilt stärker dess forskningsanknytning

Studenters utveckling av ett forskande förhållningssätt är centralt i ALT:s arbete med kandidatprogrammet. Utbildningen inleds med en kurs som ska ge alla studenter grundläggande förståelse för hermeneutik och ett forskande arbetssätt. I kurser och genom examinationer övas och prövas sedan moment som litteratursökning, litteratururval, litteraturstudier, att arbeta utifrån uppsatta tidsramar, självständiga muntliga och skriftliga presentationer, framläggning och försvar av examensarbete samt opposition, etcetera. Även uppsatsarbetet på B- och C-nivå tränar ett forskande förhållningssätt. Ett gemensamt kollegialt arbete har gjorts för att fördjupa frågorna om teori och metod i C-uppsatser. En student skickade sin C-uppsats till en akademisk tidskrift och har accepterats för publicering. Vidare finns en speciell manual för formalia och skrivande som ses över inför varje läsår. Här har sedan läsåret 2023–2024 också införts en särskild tematisk uppsatsgrupp som relaterar till en tematik som fastställs inom ramen för ALT:s forskningsstrategi (2021–2025). Under läsåret skrev dock inga studenter sina uppsatser inom denna tematik.

ALT har en fungerande fysisk forskningsmiljö med ändamålsenliga lokaler. Detta gäller i synnerhet Campus Örebro, men också övriga fem studiecentra i Malmö, Jönköping, Göteborg, Stockholm och Umeå. I samband med att den utbildning som ges i Umeå gjorts distansbaserad har dock biblioteket vid SC Umeå övergått till att enbart omfatta kurs- och referenslitteratur. Campusbiblioteket spelar en avgörande roll. Biblioteket inrymmer totalt cirka 55 000 tryckta volymer (räknas också studiecenterbiblioteken blir det totalt cirka 90 000 80 000 tryckta volymer). Under 2020 började e-böckers köpas in i första hand, för att också underlätta åtkomst för studenter vid våra studiecenter. ALT äger nu ca 825 1125 e-böcker. Biblioteket har också en prenumeration på den innehållsrika e-boksdatabasen ”EBSCO E-book Religion Collection”, prenumererar på ca 30 20 tidskrifter (både tryckta och digitala), och erbjuder tillgång till artikeldatabaserna ”ProQuest Religion” (ca 350 tidskrifter) respektive ”ATLA Serials Plus” (ca 470 tidskrifter). Biblioteket är särskilt starkt inom områdena bibelvetenskap och systematisk teologi. Eftersom Campus Örebro ligger i direkt anslutning till Örebro universitet har studenter vid campus möjlighet att få tillgång till de fysiska och digitala resurser som finns vid universitetsbiblioteket. Liknande tillgång finns vid studiecentren i Malmö (Lunds universitet), Göteborg (Göteborgs universitet), Jönköping (Högskolebiblioteket), Stockholm (Stockholms universitetsbibliotek) och Umeå (Umeå universitet).

ALT har under året bedrivit regelbundna högre seminarium i Bibelvetenskap (Gamla och Nya testamentet), Systematisk teologi och Praktisk teologi, samt en serie seminarier som anordnas av Institutet för Pentekostala Studier (IPS). De högre seminarierna utgör en viktig del av den samlade forskningsmiljön. Det framgår av seminariernas terminsprogram att skolans lärare och inbjudna lärare och forskare från andra lärosäten regelbundet presenterar pågående forskning. Till dessa seminarier inbjuds studenter att delta (masterstudenter har förväntad närvaro) och får på detta sätt, utöver föreläsningar och ämnesseminarier, närkontakt med forskningsvärlden. Återkommande DIOS-dagar bidrar också till stärkt forskningsanknytning. För mer detaljer, se ALT:s forskningsrapport (se nedan).

Under 2020/2021 startades en ny interdisciplinär akademisk tidskrift – *HYBRID* – som varje år fokuserar ett specifikt tema, och ge studenter möjlighet att få en första recension publicerad, och på olika sätt knyta an till fokusområden i sina uppsatser. Tredje numret publicerades i januari 2025. Under 2024 initierades också en Supplementserie, som utkom med två nummer under våren 2025.

Tre kandidatuppsatser i teologi skrivna av två kvinnor och en man belönades med stipendier vid läsårets slut (en i BV, en i KM och en i ST). För att synliggöra forskning som bedrivs och publiceras, inklusive kandidat-, magister och masteruppsatser publiceras sedan läsåret 2022–2023 en forskningsrapport i där samtliga publikationer under läsåret presenteras, med länkar till onlineresurser. Rapporten finns att tillgå på ALT:s hemsida.

3.5 Inslag i kurser som särskilt medverkar till internationalisering

Internationalisering under läsåret 2024/2025 har framför allt skett genom inbjudna gästföreläsare i olika kurser (se nedan), samt att litteraturen speglar perspektiv från olika delar av världen. Det kan dock konstateras att detta genomförs i mycket liten utsträckning. Låsåret 2023/2024 hade 6 internationella gästföreläsare i 4 kurser, medan motsvarande siffra för 2024/2025 är 5 gästföreläsare i 3 kurser:

Namn	Kurs	Land	Man	Kvinna
Brent Strawn	BV243R	USA	X	
Karl Inge Tangen	KM160D	Norge	X	
Vidush Bandari	RR106R	Indien	X	
Ebed Zien al Dien	RR106R	Libanon	X	
Lal Senanayake	RR106R	Sri Lanka	X	

Summa:	Kurser: 3 (av 59)	Globala syd: 2/5	5	0
--------	-------------------	------------------	---	---

4. Programmets upplägg och studenternas programutvärdering

4.1 Större förändringar programmets upplägg

Under läsåret 2024/2025 genomfördes inga större förändringar av programmets upplägg. Under året har flertalet mindre frågor behandlats, såsom rutiner för inspelningar av föreläsningar via Teams, en pedagogisk fortbildning har genomförts både som kurs och som kollegial process, den decentraliserade versionen av Pastors- och ledarprogrammet, PLP Norr har implementerats med gott utfall, och rutiner för schemaläggning av denna grupp har tagits fram. Som ett led i breddad rekrytering har ytterligare tre tematiska distanskurser tagits fram för lansering läsåret 2025/2026.

4.2 Sammanfattning av programvärderingsresultat

4.2.1 Studieordning och progression

Studenterna upplever i huvudsak att utbildningen är välstrukturerad och att innehållet är relevant för deras utveckling. De ser en tydlig progression i studierna, även om arbetsinsatsen stundtals upplevs som mycket hög. Några uttrycker tvekan kring om upplägget alltid är helt balanserat, men över lag finns en positiv syn på studieordning och lärandets stegvisa utveckling. Som exempel på balans lyfts att KM och RR-fälten är lite mindre fokuserade än BV och ST, och att KM tenderar att försvinna ytterligare eftersom så många av dessa kurser är inbäddade i FL-kurser. Flera efterfrågar mer interdisciplinaritet, till exempel relationen mellan missionsvetenskap och bibelvetenskap, några som läst TP regional önskar mer valmöjligheter längre in i utbildningen, inte minst gällande språk.

4.2.2 Ämnesområden

Bibelvetenskap

Studenterna uttrycker stark uppskattning för BV och beskriver det som ett av de mest givande och utvecklande ämnesområdena under utbildningen. Många betonar att de fått både verktyg för bibeltolkning och en djupare kärlek till Bibeln. En student skriver: "Mycket! Det har fått mig att älska Bibeln, dess berättelser, poesi, liknelser till och med lagtexter. Det har givit mig ny kunskap som hjälper mig att läsa och utforska bibeln med nya ögon." Flera framhåller hur exegetiska metoder och grundspråksstudier öppnat upp texten och gett praktiska redskap inför framtida predikan och undervisning. En student noterar: "Interpretationerna i NT och GT gav mig verktyg i hur jag kan djupdyka i Ordet på ett sätt som öppnar upp det. Likt en skattkista." Det finns också reflektioner kring komplexiteten – vissa lyfter att språken är svåra att minnas eller att den historiska kontexten ibland blir överbetonad. Samtidigt upplevs detta som en del av den intellektuella utmaningen. Sammanfattningsvis beskriver många BV som sitt favoritämne. Som en student uttrycker: "BV har överlag varit mitt favoritfält genom hela utbildningen... Jag bär med mig många goda redskap för bibelbruk och bibeltolkning."

Kyrko- och missionsstudier

Studenterna beskriver KM som både intressant och mångfacetterat, även om engagemanget varierar mellan olika delar. Många uppskattar att ha fått en fördjupad förståelse för kyrkans historia och identitet, och hur den är präglad av samtid och kultur. En student uttrycker: "Jag kan idag bättre förstå varför vi gör och är dem vi är, våra betoningar och handlingar. Men också välsignelsen i att lära sig av andra." Flera framhåller särskilt den praktiska teologin och diakonin som värdefulla: "All praktisk teologi ... ovärderlig kunskap och praktik i lektionsplaneringen för en blivande pastor. Liturgins verkan på ecklesiologin och teologin." Det finns också en medvetenhet om ämnets bredd – vissa menar att det är svårt att peka ut enskilda lärdomar,

medan andra upplevt det som "ospännande" i jämförelse med andra ämnesområden. Ändå betonas dess betydelse: "Jag förstår kyrkan och dess olika samfund och praktiker så mycket bättre! Jag förstår varför vi är som vi är." Sammanfattningsvis ser många KM som ett område som skapat både historisk insikt och praktisk förankring för församlingslivet, även om upplevelsen av ämnets relevans varierar.

Religionshistoria och religionsbeteendevetenskap

Flera studenter beskriver att RR gett dem en vidgad förståelse för religionens roll i samhället och fördjupad kunskap om andra religioner. En student minns särskilt: "Kursen öppnade upp mina ögon för religionens återkomst i offentligheten och en längtan efter att skriva." Världsreligionskursen lyfts fram som värdefull, eftersom den gav en levande bild av andra trosutövares erfarenheter. En student noterar: "Det var mer på riktigt och levande än fokus på bara läror." Även religionsbeteendevetenskapen och religionsfilosofin uppskattas, då de gav verktyg att analysera religiösa fenomen och möta människor i tvivel eller livskriser: "Det gjorde mig mer orädd i mötet med människor som tvivlar, är i livskris eller har behov av dekonstruktion." Samtidigt upplever några att ämnesfältet varit något otydligt avgränsat, men ändå givande genom att koppla teologi till sociologi och psykologi. Sammanfattningsvis ser studenterna RR som ett område som breddat deras perspektiv på tro och religion, och gett dem redskap för möten med både andra religioner och det egna kyrkliga sammanhanget.

Systematisk teologi

Studenterna upplever ST som både utmanande och berikande. Många beskriver att ämnet öppnat deras ögon för hur teologi formar hela livssynen. En student skriver: "Att systematisk teologi är bredare än jag tänkt mig. Det är lite som titeln på Spjuths bok... Hur vi formar teologi påverkar hur vi ser på livet – sanning, kunskap, vetande osv." Flera lyfter fram engagemanget hos lärarna, och kombinationen av filosofi och samhällsnära reflektion upplevs som mycket givande: "Engagemanget från lärarna ökar engagemanget i studenterna... Det påverkar sättet att tänka och göra teologi i verkligheten. Kontextualisering sammanfattar kanske mycket av det jag bär med från ST." Det som uppskattas mest är att ST gett både teoretisk bredd och praktiska verktyg för reflektion – från etik till religionsfilosofi. Samtidigt upplever vissa att stoffet varit överväldigande eller att viktiga aspekter fått för lite utrymme. Ett återkommande tema är att ST tränat studenterna i att reflektera teologiskt tillsammans med andra och i olika kontexter. Som en student uttrycker det: "Det här har varit som att göra Alpha-kurs på högskolenivå. Svårt, komplext – men så viktigt att som teolog och pastor reflektera kring." Sammanfattningsvis har ST gett studenterna djupare insikt, större förståelse för sammanhang och nya redskap för att föra teologiska samtal.

4.2.3 Självtändigt arbete (kandidatuppsats)

Studenterna beskriver uppsatsen som både krävande och mycket givande. Flera lyfter fram glädjen i att få fördjupa sig i ett ämne de själva valt: "Så kul att äntligen få fördjupa sig inom ett ämne man väljer själv! Teologi i verkligheten." Många upplever att arbetet gav mersmak för vidare studier. En återkommande erfarenhet är att uppsatsen stärkte självförtroendet: "Självförtroende i att jag kan. Jag kan faktiskt skriva en uppsats... Det gav mycket självförtroende." Andra betonar uthålligheten och disciplinen som utvecklats under processen. Samtidigt beskrivs arbetsbördan som tung. Någon skriver: "Jag har aldrig jobbat så hårt i hela mitt liv som de sista månaderna innan framläggning." Detta ledde både till skoltrötthet och en stark känsla av personlig utveckling. Överlag beskrivs kandidatuppsatsen som en nyckelerfarenhet som gett både akademiska färdigheter, personlig växt och inspiration för framtida forskning eller tjänst.

4.2.4 Pedagogik, redovisningar och betygssättning

Studenterna är i stort sett mycket nöjda med pedagogiken och uppskattar lärarnas engagemang. En skriver: ”Jag är så så glad och tacksam över att ni lärare är så engagerade och pedagogiska och att vi har så många timmar undervisningstid.” Samtidigt påpekas att vissa lärare, trots stor ämneskunskap, behöver utveckla sin pedagogiska förmåga. Redovisningarna upplevs generellt som lärorika och varierade. Många uppskattar seminarier och PM där de själva får välja fördjupning, medan grupparbeten ibland setts som tidskrävande och svåra att få ihop. Kreativitet i redovisningsformer efterfrågas mer, eftersom det speglar yrkeslivets krav. När det gäller betygssättning upplever de flesta att den är rimlig och rättvis, även om vissa tycker att standarden kan variera mellan lärare. En student lyfter att ALT borde överväga anonyma examinationer eftersom många har relationer med lärare utanför skolan. Andra betonar vikten av tydlig feedback, som stärker självförtroendet och utvecklingen. En återkommande kritik gäller det höga tempot, där uppgifter ibland skrivs under stress och lärandet riskerar att bli ytligt.

4.2.5 Akademisk miljö och bemötande

Studenterna beskriver generellt en mycket god stämning och välkomnande akademisk miljö. Många uttrycker tacksamhet över lärarnas engagemang och tillgänglighet: ”Jag har verkligen uppskattat alla lärare och personal. Jag har gillat att jag som student kan samtala med lärare om mer än enbart studierna.” Bemötandet från lärare och personal upplevs i huvudsak som respektfullt, generöst och omsorgsfullt, även om enstaka kritik framförs. Exempelvis nämns att vissa studieledare ibland skapar ett för snävt samtalsklimat, vilket kan hämma akademisk nyansrikedom.

Interaktionen med andra studenter framhålls ofta som positiv och värdefull, men vissa har upplevt ett hårt samtalsklimat i diskussioner där starka åsikter gjort det svårt att komma till tals: ”Ofta har jag upplevt att det är svårt att säga vad jag tänker när några har på ett ganska bestämt sätt sagt hur den tänker som att det är det enda sättet.”

Flera lyfter att det finns en problematisk attityd gentemot HBTQ, kvinnligt ledarskap och andra kyrkliga traditioner. En student skriver: ”Som vi har pratat om på skolan så finns det en problematisk attityd gentemot andra kyrkliga traditioner, mot hbtq / andra sexuella läggningar än hetero och mot kvinnligt ledarskap. Jag har många gånger upplevt att sociala situationer så som raster och luncher är otrygga.” En annan berättar om sin egen erfarenhet: ”Jag har som bisexuell inte vågat komma ut i alla sammanhang. Det har varit tydligt att det finns en förväntan att alla ska tycka lika i frågor om sexuell läggning. Jag valde inte att skriva om min läggning i mitt ansökningsbrev till skolan för att jag var rädd att jag inte skulle komma in då.” Andra studenter menar att de personligen inte upplevt diskriminering, även om jargong eller skämt förekommer i vissa sammanhang.

Överlag vittnar studenterna dock om en trygg och uppmuntrande miljö, där de blivit tagna på allvar och där relationer till både medstudenter och lärare haft en central betydelse för lärande och personlig utveckling.

5. Måluppfyllelse, progression, utvecklingsbehov och planerade åtgärder

En genomgång av utbildningsplaner, kursvärderingar, kursanalyser och programvärderingar visar att målen för kandidatprogrammet i hög grad kan anses uppfyllda samtidigt som det fortsatt finns en god progression inom framför allt Bibelvetenskap och Systematisk teologi, medan möjligheterna för fördjupning och specialisering fortfarande är mest begränsade inom Religionshistoria och religionsbeteendevetenskap. Det kan konstateras att programmet har

tydliga styrkor. En genomströmning på 80 % måste i ljuset av jämförbara program vid andra högskolor och universitet anses vara mycket bra, även om siffran är lägre än föregående läsår och att det, som konstaterats ovan, finns några kurser som sticker ut. Här spelar sannolikt den goda och nära kontakten mellan undervisande lärare och studenter en avgörande roll, samt att det är tydligt vad som krävs av studenter i respektive kurs.

Fyra utvecklingsområden kan identifierats. Den första två återkommer från föregående programrapport, medan övriga är nya: 1) Genomströmning fristående kurser; 2) Internationalisering; 3) Progression i de olika ämnesområdena; 4) Akademisk miljö. Dessa kommer att kommenteras ytterligare nedan. Utöver dessa har en rad mindre anmärkningar gjorts.

5.1 Mer genomgripande utvecklingsarbete

1. Det framkommer även i denna programrapport att genomströmningen i fristående kurser är låg. Givet att ALT också lanserar ytterligare tre tematiska distanskurser under läsåret 2025/2026 finns tillräckligt underlag för att utvärdera hur genomströmning kan stärkas på detta område. Samtalet bör ta kursens utformning samt relationen synkrona/asynkrona element i beaktande.
2. Programmets internationalisering är fortsatt låg. I översikten ovan framkommer att internationella gästföreläsare endast bjudits in till ett fåtal kurser, och även i övrigt finns stor utvecklingspotential. Det framkommer även att mycket lite gjorts under läsåret 2024/2025. Frågan behöver därför fortsatt belysas under läsåret 2025/2026. Internationaliseringsansvarig bör ta fram ett underlag för hur ALT:s internationaliseringsstrategi ska förstås i relation till ALT:s löpande arbete i undervisning och program samt vilka områden som bör prioriteras de nästkommande åren.
3. Det har i en rad programrapporter framkommit brister i progression inom ämnesområdena KM och RR, och att detta till viss del hänger samman med att dessa ämnen rymmer en mångfald av olika ämnen, med en för stor andel kurser på enbart 100-nivå. Under 2025/2026 kommer utvecklingen av nya studiegångar implementeras, och i detta arbete blir det viktigt att se över ämnesområden, samt hur kurser och personal relateras till dessa. I detta bör också frågan om interdisciplinära perspektiv i utbildningen rymmas, samt frågan om valmöjlighet för studenter, ju längre in i utbildningen de kommer.
4. Utifrån svaren på programutvärderingarna har i denna programrapport rubriken ”4.2.5 Akademisk miljö och bemötande” lagts till, för att också här betona de utmaningar som framkommer. Under läsåret 2024/2025 på börjades ett arbete med att skapa en inkluderande miljö fri från diskriminering, och detta behöver fortsätta under innevarande läsår, under ledning av likabehandlingsrådet, som får ta fram en plan för detta.

5.2 Mindre åtgärder

Utöver de större åtgärderna ovan kan här också nämnas några aspekter som behöver implementeras tydligare under läsåret 2025/2026:

- Rutiner för kursanalyser bör ses över så att det framgår att sådana skall skrivas även i de fall där underlaget från kursvärderingar är för litet.
- Rutinerna för återkoppling behöver fortsatt implementering bland undervisande lärare, ALT bör se över hur inte bara nya kursansvariga introduceras i uppgifterna, utan också både nya lärare, samt hur befintliga lärare löpande kan fortbildas och uppdateras på gällande rutiner.
- Personal skulle behöva fortbildas på rutiner kring kurshantering på *itslearning*.